M.A. (PART- II)
GUJARATI
Comparative Literature
(Paper – II) April 2016

QP Code : **21030**

(3 Hours) [Total Marks : 100

૧. 'તુલનાત્મક સાહિત્ય' સંજ્ઞા વિભાવનાનાં અનુસંધાન માં 'વ્યાપક સાહિત્ય' અને 'વિશ્વ સાહિત્ય' ની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. ૨૦

અથવા

'તુલનાત્મક સાહિત્ય' ના સ્વરુપ અને કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરી તેનાં અધ્યયન માં 'અસર', 'સાદશ્ય' અને 'પરંપરા' ના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૨. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથાનું ચરિત્રચિત્રણ સમજાવો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથાની વસ્તુસંકલના
(બ) 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથા માં સમસ્યનિરુપણ
(ક) 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથાના કેન્દ્રસ્થ વિચાર.

૩. ''માનવીની ભવાઈ' ભારતીય સમાજ અને ગ્રામચેતનાને આલેખાતી સીમાસ્તંભ ગુજરાતી નવલકથા છે'' –ચર્ચો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'માનવીની ભવાઈ' ના નાયકનું મનોગત
(બ) 'માનવીની ભવાઈ' શીર્ષક
(ક) 'માનવીની ભવાઈ'નાં પાત્રો.

૪. 'આંસુભીનો ઉજાસ' ની પાત્રસૃષ્ટિ નવલકથા વિકાસમાં કઈ રીતે સહાયક બને છે તે સમજાવો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'આંસુભીનો ઉજાસ'નું કથનકેન્દ્ર
(બ) 'આંસુભીનો ઉજાસ'નું કેન્દ્રસ્થ સંવેદન
(ક) 'આંસુભીનો ઉજાસ'ની ભાષાશૈલી.

૫. 'સજા' નવલકથાનાં ચરિત્રો કથાવિકાસને કઈ રીતે સહાયક બને છે તે વિગતે સમજાવો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'સજા' નું કથનકેન્દ્ર
(બ) 'સજા' માં ગૌણપાત્રો
(ક) 'સજા' શીર્ષકની યથાર્થતા.

M.A. (PART- II)

GUJARATI

Introduction to Philosophy, Linguistics

(Paper – IV) April 2016

QP Code : 21180

[Total Marks : 100

૧. (અ) ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા વિગતે સ્પષ્ટ કરી ઉચ્ચારણ અવયવોના સ્થાન અને કાર્યો આકૃતિસહિત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫

અથવા

(બ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :- ૧૦

(અ) સ્વર અને વ્યંજનોની તફાવત

(બ) ઉચ્ચારણની ચેષ્ટા દ્વારા ઉલભ થતાં વ્યંજનધ્વનિ

(ક) નાદતંત્રીની વિવિધ અવસ્થા ઉત્પન્ન થતાં વ્યંજનો.

૨. (અ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :- ૧૫

(અ) ધ્વનિ ઘટક અને તેનું કાર્ય

(બ) ઉપધ્વનિ ઘટક

(ક) અક્ષર અને સાંધ્યક્ષર.

અથવા

(બ) ગુજરાતી ભાષાની વ્યાકરણ વ્યવસ્થા માં લિંગ અને વચનવ્યવસ્થા વિગતે સદૃષ્ટાંત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫

૩. ગુજરાતી ભાષાની વ્યાકરણ વ્યવસ્થામાં વાક્યવિચાર સદૃષ્ટાંત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫

અથવા

(બ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) સ્વાયત, પરાતય અને સંયુક્ત સ્વાયત વાક્ય

(બ) સંજ્ઞા વાક્યાંશ, સર્વનામ વાક્યાંશ અને ક્રિયા વિશેષણ વાક્યાંશ

(ક) કર્તરિ, કર્મણિ ભાવે અને પ્રેરક વાક્ય.

૪. ભાષાકુળ એટલે શું તે સ્પષ્ટ કરી ભારતીય ભાષાકુળના વિવિધ તબક્કા સમજાવો. ૧૫

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) ધ્વનિ પરિવર્તન

(બ) સાદૃશ્ય પરિવર્તન

(ક) શબ્દરાશિ પરિવર્તન.

૫. બોલી અને માન્ય ભાષાની ભેદ સ્પષ્ટ કરી ચરોતરી બોલીની લાક્ષણિકતા સમજાવો. ૧૫

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) કાઠિયાવાડી બોલી

(બ) પટ્ટણી બોલી

(ક) સુરતી બોલી.

M.A. (PART- II)
GUJARATI
Detail Study of Medieval Text
(Paper – VI) **April 2016**

QP Code : **21483**

(3 Hours) [Total Marks : 100

૧. પદ્યવાર્તાનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરી પદ્યવાર્તા તરીકે 'મદનમોહના' ની સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'મદનમોહના'ની નાયિકા
(બ) 'મદનમોહના' ની ભાષા
(ક) 'મદનમોહના' માં સુભાષિતો
(ડ) 'મદનમોહના' ની ગૌણકથાઓ.

૨. ''મીરાં તો સોળમી સદીમાં ભૂલી પડેલી ગોપી છે'' આ વિધાનને આધારે 'મીરાંના પદો' ની સમીક્ષો કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'ગોવિંદો પ્રાણપ્યારોરે' કાવ્યનું રસદર્શન
(બ) મીરાંના પદોમાં ભાષા વૈવિધ્ય અને માધુર્ય
(ક) મીરાંનાં પદોનો લયવૈભવ
(ડ) મીરાંનાં રાણાને સંબોધીને લખાયેલાં પદો.

૩. આખ્યાન સ્વરુપની ચર્ચા કરી 'કુંવરબાઈનું મામેરું' ની આખ્યાનકાવ્ય તરીકે સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) કુંવરબાઈનું પાત્રાલેખન
(બ) 'કુંવરબાઈનું મામેરું' માં અદભૂતરસ
(ક) 'કુંવરબાઈનું મામેરું' માં સમાજદર્શન
(ડ) 'કુંવરબાઈનું મામેરું' માં ભક્તિતત્ત્વ.

૪. પ્રબંધનું સાહિત્યસ્વરુપ સમજાવી 'કાન્હડદે પ્રબંધ'ની પ્રબંધ તરીકે સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :-

(અ) 'કાન્હડદે પ્રબંધ' નો નાયક
(બ) 'કાન્હડદે પ્રબંધ' માં સાંતલનું પાત્રાલેખન
(ક) 'કા ન્હડદે પ્રબંધ' માં વીરરસ
(ડ) 'કા ન્હડદે પ્રબંધ' નાં ગૌણપાત્રો.

૫. કોઈ પણ ત્રણ પંક્તિઓનું સસંદર્ભ વિવરણ કરો :- ૨૦

(અ) તમે કહો તાહા કન્યા દેઊ, લાભ જસ લાખેણો લેઊ
(બ) શું જાણે વૈષ્ણવનો મારગ, વિષયી પુરના લોકજી ?
કોડ પહોંત્યા કુવરવહુના, મામેરું છે રોકજી.
(ક) પિયુજી અમારો પારધિ ભયો, મેં તો ભઈ હરિણી શિકાર.
(ડ) એક ભણઈ અન્હે જનમિ આગિલઈ હિંસ્યા કિસ્યું અણરું,
તુરકા પાસિ પાડીઆ દૈવિ, વઈરી દીધઉ પૂંઠ.

SP-Con.6791-16.

M.A. (PART- II)
GUJARATI
Journalism and Literary Research
(Paper – VIII) April 2016

QP Code : 21648

(3 Hours) [Total Marks : 100

૧. સામ્પ્રત સમયમાં સમૂહ માધ્યમોના અસરકારક પ્રભાવ સાથે પત્રકારત્વને કંઈ રીતે વધુ સક્ષમ કરી શકાય ? કારણો અને ઉપાયો ચર્ચો. ૨૦

૨. ગુજરાતી ભાષાને સમૃદ્ધ કરવામાં પંડિતયુગના સામયિકોની ભૂમિકા તપાસો. ૨૦

અથવા

સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો (કોઈ પણ બે) :-

(અ) વર્તમાનપત્રમાં જાહેરખબર

(બ) વર્તમાનપત્રની ભાષા

(ક) 'પ્રસ્થાન'ની કામગીરી.

૩. સાહિત્યિક સંશોધનની વ્યાખ્યા, વિભાવના સ્પષ્ટ કરી તેની પદ્ધતિઓ સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. ૧૫

૪. લોકસાહિત્યના સંપાદનની સમસ્યાઓ વિગતે ચર્ચો. ૧૫

૫. કોઈ પણ એક વિષય પર નિબંધ લખો :- ૧૫

(અ) સ્ત્રી સશક્તિકરણના ઉપાયો

(બ) ભાર વિનાનું ભણતર

(ક) પ્રદૂષણની સમસ્યા

(ડ) ભારત, એક બિનસામ્પ્રદાયિક રાષ્ટ્ર ?

૬. નીચેના પરિચ્છેદના ગુજરાતી માં અનુવાદ કરો. ૧૫

It is a hard land, ever threatened with famine, and buried in snow for several months; where after heavy rain a man's field may slip away, Leaving nothing but the bare rock for him to plough; or perhaps taking his house along with it, burying him and his family. But in the spring, when the genial sun, melting the snow, brings water and warmth to the tiny fields, and the fresh green grass begins to push its way through last year's frost blackened stems, it becomes a land of beauty as well as grandeur, clothed in verdure and bright with blossom.
